

Samenvatting van de bijdrage van Sandra van Winden, namens Stichting Groene Hart op Stiltesymposium op 29 november 2017 in Haarlem.

Stilte is een waarde die van belang is in het Groene Hart, die bijdraagt aan welzijn. Maar het is ook een waarde, die in het gedrang is. Door toenemend verkeer en aanleg van wegen wordt de 'geluidsdeken' steeds dikker.

Er zijn zeker positieve ontwikkelingen. Auto's en trekkers zijn veel stiller geworden. In de stiltecoupés van de NS is het echt vaak stil. Mensen praten niet meer met elkaar, maar app 'en – dat maakt minder lawaai. Gebruik van stil asfalt – hoewel nog niet de standaard. Er is aandacht voor rust en stilte.

Maar zijn deze 'autonome ontwikkelingen' voldoende om tegenwicht te geven aan de brede en diffuse toename van geluid? Of beter nog, kunnen we streven naar een afname van storende geluidsbronnen, zodat de geluiddeken, geen deken meer is maar een 'luchtig laken'?

Te hooi en te gras, doe ik hier een aantal suggesties:

- Stil asfalt als standaard – kan prijs drukken e/o innovaties triggeren.
- Auto banden maken tegenwoordig meer lawaai dan een draaiende motor – daar is ook innovatie nodig.
- Verlaagd aanleggen wegen, geluidsabsorberende schermen
- Sturen dat vliegtuigen minder geluid maken, bijvoorbeeld door incentives te geven aan stille maatschappijen
- Verminderen van het aantal vliegbewegingen.

Maar er zijn ook 'softere' maatregelen denkbaar

- Bewustwording van de waarde van stilte – maar ook van het feit dat je met jouw stem, machine of vervoermiddel een storende factor kunt zijn
- Aanspreken op gedrag – dat is in ieder geval in de stiltecoupe geëvolueerd tot iets wat geaccepteerd is. Dat mag je doen, en is je goed recht.

In het geval van groep (hordes) motorrijders die op zaterdagmiddag of zondagmorgen over de dijk rijden, ligt er een uitdaging en een duidelijk verschil in belangen en beleving. Voor de motorrijders is t prachtig – en ook voor de horecagelegenheid waar ze lunchen - maar voor veel bewoners van het GH is het verschrikkelijk.

SGH ziet dit als een uitdaging. Want door alleen Nee roepen, raken we in een patstelling en geraken we niet bij een oplossing. We moeten onderkennen dat stad (de stedenring om het GH) en land (GH en de dorpen/steden daarin) elkaar nodig hebben en elkaar kunnen versterken door de verschillen te waarderen – over en weer.

In zulke situaties moeten we zoeken naar een dynamisch evenwicht.

En, we zouden de stiltegebieden centraal moeten stellen.

Dit zijn de parels in het landschap, waar extra aandacht voor zou moeten zijn. Op die plekken, in die gebieden moet het bewustzijn beginnen, met een uitrol/overloop-effect naar het hele GH.

Opvallend vind ik het rechthoekige blauwe bord.

Het is een uitnodigend bord. Het zegt: kom kijken, kom beleven.

Maar het geeft geen richting: Mag ik met mijn crossmotor rijden? Mag ik er hardop praten? Mag mijn buurman-boer er met zijn lawaaiige machines werken – ook op zondag? Het is echt totaal onduidelijk.

We moeten hier duidelijkheid in scheppen. Een opgave die ik bij provincies zou willen leggen, maar waar SGH zeker een mening over heeft en input op kan geven. Dan pas kan aanspreekgedrag en eventueel handhaving aan de orde zijn.

Stiltegebieden zijn een relevant instrument – daar moeten we duidelijk over zijn.

Terecht wordt er met dit symposium aandacht gevraagd voor behoud en bevorderen van stilte. Dat SGH aandacht aan het thema besteedt blijkt goed getimed. De reizende tentoonstelling loopt goed, geeft veel informatie en persaandacht. Ook door de lokale acties tegen vliegvelden etcetera

groeit de aandacht voor stilte en stiltegebieden en de Omgevingswet maakt het nadenken over dit thema en de verankering in de omgevingsvisies tot een concrete opdracht.

De Stichting Groene Hart waar ik bestuurslid ben, wil zich inzetten om de waarde, de schoonheid en de betekenis van het groene hart over het voetlicht te brengen. En we willen het debat aanjagen over de betekenis van het GH voor inwoners, bedrijven en omliggende steden en hun inwoners.

Stilte is een kernkwaliteit van het GH. SGH zet zich daar van harte voor in.